

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het LBIO zich op het standpunt stelt om zes maanden aan opslagkosten aan verzoeker in rekening te brengen terwijl het LBIO op 7 februari 2008 de op 21 januari 2008 gestarte overname van de inning van de kinderalimentatie uit coulance heeft beëindigd.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Bij rechterlijke beslissing van 22 september 2004 werd bepaald dat verzoeker zijn ex-echtgenote een bedrag van € 335 per maand was verschuldigd ten behoeve van zijn kind, bij vooruitbetaling te voldoen. Deze beschikking werd gewijzigd bij rechterlijke beslissing van 17 oktober 2007, waarin de kinderalimentatie werd vastgesteld op € 240 per maand.
2. In november 2007 verzocht de ex-echtgenote van verzoeker het LBIO de inning van de kinderalimentatie over te nemen, aangezien er een achterstand in betaling zou zijn vanaf 1 mei 2007. Op 10 december 2007 schreef het LBIO verzoeker hierover aan. Verzoeker zou zijn ex-echtgenote nog € 2.515,14 verschuldigd zijn. In deze brief werd hem verzocht het eventuele achterstallige bedrag alsnog binnen veertien dagen rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote over te maken. Het LBIO deelde ook mee dat het de inning zou overnemen indien verzoeker niet aan zijn betalingsverplichting zou voldoen.
3. Op 11 december 2007 liet de ex-echtgenote het LBIO weten dat verzoeker de alimentatie voor de maanden november en december 2007 wel aan haar had betaald.

Het LBIO deelde verzoeker vervolgens op 28 december 2007 mee dat verzoeker op 10 december 2007 abusievelijk over een foutieve periode was aangeschreven. De betalingsachterstand zou bestaan sinds 17 oktober 2007 in plaats van sinds 1 mei 2007. Meer specifiek zou er sprake zijn van een achterstand van 17 tot en met 31 oktober 2007, en over de maand januari 2008, in totaal een bedrag van € 361,41. Het LBIO verzocht verzoeker, indien van toepassing, aan te tonen dat er van achterstand geen sprake was door middel van overlegging van kopieën van bankrekeningafschriften. Indien er wel van achterstand sprake was verzocht het LBIO hem het achterstallige bedrag binnen 14 dagen rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote over te maken, bij gebreke waarvan het LBIO de inning zou overnemen. Tevens deelde het LBIO hierbij mee dat de aan de overname van de inning verbonden kosten (de zogenaamde opslagkosten) bij verzoeker in rekening zouden worden gebracht door middel van een opslag op de achterstand en op de maandelijks te betalen bijdrage.

4. Verzoeker zond het LBIO op 29 december 2007 een brief, waarin hij meedeelde dat de betaling die hij voorafgaand aan januari 2008 diende te voldoen, eerst eind januari 2008 zou kunnen overmaken. Deze brief is nooit door het LBIO ontvangen.

5. Op 21 januari 2008 deelde het LBIO aan verzoeker mee de inning over te nemen daar verzoeker niet danwel onvoldoende had aangetoond de verschuldigde alimentatie aan zijn ex-echtgenote te hebben betaald. Verzoeker diende aldus de verschuldigde alimentatie aan het LBIO te voldoen. Ook deelde het LBIO mee dat de bijdrage, conform rechterlijke beschikking, steeds bij vooruitbetaling verschuldigd is, zodat deze op de eerste dag van de maand waarvoor de alimentatie is bestemd door het LBIO ontvangen moet zijn.

Het LBIO gaf hierbij aan dat er niet van de inning van overname door LBIO afgeweken wordt als verzoeker tussentijds toch overeenstemming met zijn ex-echtgenote zou bereiken om weer rechtstreeks aan haar te gaan betalen. Mocht verzoeker desondanks toch alsnog rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote betalen, dan was verzoeker over die betalingen toch opslagkosten aan het LBIO verschuldigd.

Verder werd meegedeeld dat de inning door het LBIO eerst zou worden beëindigd nadat verzoeker ten minste zes maanden regelmatig aan het LBIO zou hebben betaald, waarbij de achterstand in betaling geheel aangezuiverd zou moeten zijn en alle kosten voldaan zouden moeten zijn.

6. Op 23 januari 2008 liet de ex-echtgenote van verzoeker aan het LBIO weten dat zij wilde afzien van verhaal over de maanden juni 2007 tot en met oktober 2007, en dat verzoeker het nog uitstaande bedrag van 17 oktober tot eind oktober 2007 op 25 januari 2008 rechtstreeks aan haar zou overmaken. Verzoeker bevestigde dit aan het LBIO op 28 januari 2008 en wees ook op het bericht van 23 januari 2008 van zijn ex-echtgenote aan hem dat zij contact op zou nemen met het LBIO teneinde de inning te stoppen. De ex-echtgenote liet het LBIO vervolgens op 28 januari 2008 weten dat zij op 25 januari 2008 een bedrag van € 245,28 had ontvangen van verzoeker.

7. Het LBIO liet vervolgens op 29 januari 2008 aan verzoeker en zijn ex-echtgenote weten dat verzoeker toch aan het LBIO moest blijven betalen en dat ook opslagkosten verschuldigd waren.

Diezelfde datum liet de ex-echtgenote het LBIO weten dat zij op 28 januari 2008 nog een bedrag van € 116,13 van verzoeker had ontvangen. Met deze betaling was de bestaande achterstand van € 361,41 door verzoeker voldaan.

8. Op 5 februari 2008 verzocht verzoeker het LBIO, overeenkomstig de wens van zijn ex-echtgenote, de inning te stoppen. Ook vroeg verzoeker het LBIO waarom het LBIO hem iedere keer aanschrijft voor de komende maand, terwijl op dat moment het einde van de maand nog niet is verstreken.

9. Op 7 februari 2008 liet het LBIO weten de inning van kinderalimentatie uit coulance te stoppen, gelet op de betalingen van verzoeker aan zijn ex-echtgenote en haar verzoek daartoe, maar dat verzoeker nog wel zes maanden opslagkosten diende te betalen á € 239,74.

10. Bij brieven van 12 en 19 februari 2008 diende verzoeker een klacht in bij het LBIO. Verzoeker voerde, voor zover hier van belang, aan dat hij het er niet mee eens was dat het LBIO de inning had overgenomen omdat hij met zijn ex-echtgenote ondertussen zelf rechtstreeks de betalingen had geregeld. Ook was hij het er niet mee eens was dat hij zes maanden lang opslagkosten aan het LBIO diende te betalen. Hij stelde dat de door het LBIO gemaakte kosten voor rekening van het LBIO moeten komen en dat hij een dergelijk bedrag niet in één keer kan missen.

11. Het LBIO stuurde verzoeker op 21 februari 2008 een brief met uitleg over de gang van zaken. Onder verwijzing naar eerdere correspondentie deelde het LBIO mee dat nu het LBIO de inning destijds terecht had overgenomen, verzoeker toch de opslagkosten verschuldigd blijft aan het LBIO.

Verzoeker persisteerde bij zijn klacht in brieven van 26 februari 2008 en 11 maart 2008.

12. Op 17 maart 2008 reageerde het LBIO op de klacht. Het LBIO deelde mee dat het LBIO de inning op 21 januari 2008 terecht had overgenomen en de inning uit coulance had stopgezet, maar dat dit verzoeker niet ontslaat van de verplichting om de opslagkosten aan het LBIO te voldoen. Het LBIO verklaarde de klacht kennelijk ongegrond. Verzoeker diende op 6 april 2008 een klacht in bij de Nationale ombudsman.

Uit nader telefonisch verkregen informatie van het LBIO op 18 juni 2009 bleek dat verzoeker de gevorderde opslagkosten inmiddels aan het LBIO had voldaan.

II. Beoordeling

13. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit brengt mee dat het LBIO in het geval wanneer de inning is stopgezet op verzoek van de ontvangstgerechtigde, een redelijke berekening maakt van de verschuldigde opslagkosten.

14. De Nationale ombudsman stelt vast dat er op 21 januari 2008 een betalingsachterstand bestond op grond waarvan het LBIO, in overeenstemming met de wettelijke bepalingen hieromtrent (zie Achtergrond), gerechtigd was de inning over te nemen en opslagkosten in rekening mocht brengen. Verzoeker had immers binnen de hem gestelde termijn niet aangetoond dat hij het verschuldigde bedrag aan zijn ex-echtgenote had overgemaakt. Verder was het LBIO vanaf die datum ook bevoegd 15% opslagkosten in rekening te brengen over de lopende bijdrage.

15. Wat betreft de zes maanden opslagkosten die het LBIO vanaf februari 2008 (het moment waarop het LBIO de inning stopzette) in rekening bracht merkt de Nationale ombudsman het volgende op. Er is geen wettelijke basis om een overname van een inning te beëindigen op verzoek van de ontvangstgerechtigde. Als een dergelijk verzoek wordt gedaan omdat de onderhoudsplichtige inmiddels regelmatig aan de ontvangstgerechtigde heeft betaald en al zijn alimentatieverplichtingen is nagekomen zal de relatie tussen de ontvangstgerechtigde en de onderhoudsplichtige ook verbeterd zijn, hetgeen in alimentatiezaken niet onbelangrijk is. Een voortzetting van de inning door het LBIO zal deze ontwikkeling in de relatie niet ten goede komen. Gelet hierop is de Nationale ombudsman van oordeel dat het niet onbegrijpelijk is dat het LBIO, zoals in het geval van verzoeker, aan een verzoek van de ontvangstgerechtigde (al dan niet samen met de onderhoudsplichtige) om de inning stop te zetten tegemoet komt, ondanks dat hiervoor geen wettelijke basis is. De consequentie voor het LBIO is echter wel dat het zes maanden opslagkosten "misloopt", doordat de onderhoudsplichtige nu niet meer zes opeenvolgende maanden aan het LBIO hoeft te betalen. Dit heeft de Nationale ombudsman al in een aantal rapporten vastgelegd (zie 2008/201). In dat rapport staat verder het volgende. De Nationale ombudsman is van oordeel dat nu het LBIO uit coulance de inning stopzet, het in het algemeen niet onredelijk is dat het vervolgens de opslagkosten over zes maanden die het anders wel zou hebben ontvangen, in rekening brengt bij de onderhoudsplichtige.

16. In aanvulling op het rapport 2008/201 is de Nationale ombudsman van oordeel dat wel een redelijke berekening dient te worden gemaakt van de verschuldigde opslagkosten. Daarbij dient te worden gekeken naar de omstandigheden waaronder de inning door het LBIO in het geval van verzoeker werd stopgezet. In deze zaak is het volgende van belang. Tussen het moment dat verzoeker op 11 januari 2008 in gebreke bleef de achterstand te betalen aan zijn ex-echtgenote en het moment van het volledig voldoen van de achterstand, op 28 januari 2008, zijn 17 dagen gelegen. Het LBIO nam de inning over op 21 januari 2008 en beëindigde die reeds op 7 februari 2008. Gelet op deze betrekkelijk korte perioden en gelet op het gegeven dat de achterstand zag op een periode van anderhalve maand, is de Nationale ombudsman van oordeel dat hoewel buiten kijf staat dat het LBIO gerechtigd was om de inning over te nemen, het claimen van de volle zes maanden aan opslagkosten na het beëindigen van de overname in dit geval niet een redelijke berekening van de kosten is.

Immers, opslagkosten zijn door het LBIO gemaakte administratiekosten, bestaande voor een deel uit een percentage van de bestaande achterstand en voor een deel uit een percentage van toekomstige betalingen. Nu in dit geval binnen een maand de inning uit coulance werd gestopt, is het redelijk om de opslag voor de (op het moment van overname) bestaande achterstand in rekening te brengen. Dat het LBIO daarbij echter tevens de volledige opslag voor een fictieve periode berekent, ziend op een tijdvak waarover het LBIO zelf de inning uit coulance heeft stopgezet, is naar het oordeel van de Nationale ombudsman, onder de gegeven omstandigheden, niet redelijk. De onderzochte

gedraging is niet behoorlijk.

17. Het voorgaande geeft de Nationale ombudsman aanleiding om het LBIO de aanbeveling te doen om een evenredig deel van de door verzoeker reeds voldane opslagkosten aan hem terug te storten.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van LBIO te Rotterdam is gegrond wegens strijd met het redelijkheidsvereiste.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft het LBIO in overweging om een evenredig deel van de door verzoeker reeds voldane opslagkosten aan hem terug te storten.

Onderzoek

Op 8 april 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer N. te N., met een klacht over een gedraging van LBIO te Rotterdam.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de directeur van het LBIO, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren. De reactie van het LBIO gaf geen aanleiding de weergave van de feiten te wijzigen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

22 september 2004 Beschikking rechtbank kinderalimentatie

17 oktober 2007 Herstelbeschikking

16 januari 2008 Herstelbeschikking

5 november 2008 Verzoek overname inning van ex-echtgenote aan LBIO

10 december 2007 Brief van LBIO aan verzoeker (aanschrijving)

11 december 2007 Brief van o.g. aan LBIO

13 december 2007 Betalingsoverzicht verzoeker aan LBIO

28 december 2007 Brief LBIO aan verzoeker (aanschrijving)

29 december 2007 Brief verzoeker aan LBIO

7 januari 2008 Brief ex-echtgenote aan LBIO

11 januari 2008 Brief LBIO aan ex-echtgenote

16 januari 2008 Herstelbeschikking rechtbank

21 januari 2008 Brief LBIO aan verzoeker: overname inning

23 januari 2008 Brief ex-echtgenote aan LBIO

23 januari 2008 Bericht ex-echtgenote aan verzoeker

28 januari 2008 Brief ex-echtgenote aan LBIO

29 januari 2008 Brief LBIO aan verzoeker en ex-echtgenote

29 januari 2008 Brief ex-echtgenote aan LBIO

5 februari 2008 Brief verzoeker aan LBIO

7 februari 2008 Brief LBIO aan verzoeker: stoppen inning uit coulance

12 februari 2008 Klachtbrief aan LBIO van verzoeker

19 februari 2008 Aanvullende klachtbrief

21 februari 2008 Reactie LBIO

26 februari 2008 Aanvullende klachtbrief

11 februari 2008 Aanvullende klachtbrief

17 maart 2008 Klachtafdoening LBIO

28 maart 2008 Reactie verzoeker op oordeel LBIO

31 maart 2008 Reactie LBIO aan verzoeker

8 april 2008 Verzoekschrift

18 juni 2009 Telefonische informatie LBIO.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Burgerlijk Wetboek

Artikel 1:408

"1. Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing, daaronder begrepen de beslissing op grond van artikel 822, eerste lid, onder c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorgt en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.

2. Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.

3. Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.

4. Tot invordering op verzoek van een onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. In deze gevallen geschiedt de invordering van bedragen die verschuldigd zijn vanaf een tijdstip van ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek.

5. Alvorens tot invordering met verhaal van kosten over te gaan wordt de onderhoudsplichtige bij brief met bericht van ontvangst in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de reden daarvoor, alsmede van het bedrag inclusief de kosten van invordering. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen wordt bevoegd tot invordering over te gaan op de veertiende dag na de verzending van de brief.

6. De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen. (...)

8. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel betreffende de betaling van de kosten van verzorging en opvoeding of levensonderhoud en studie geschiedt met inachtneming van de wijziging, bedoeld in het derde lid.

(...)

10. Een betaling door de onderhoudsplichtige strekt in de eerste plaats in mindering van de kosten, bedoeld in het derde lid, vervolgens in mindering van eventueel verschenen rente en ten slotte in mindering van de verschuldigde onderhoudsgelden en de eventueel lopende rente. (...)"